MINISTRY OF HIGHER AND SECONDARY SPECIALIZED EDUCATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

THE MINISTRY FOR DEVELOPMENT OF INFORMATION TECHNOLOGIES AND COMMUNICATIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

TASHKENT STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS

RESEARCH INSTITUTE FOR THE DEVELOPMENT OF DIGITAL TECHNOLOGIES AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE

UNIVERSITY COLLEGE SEDAYA INTERNATIONAL

GACHON UNIVERSITY

«ANGEL KANCHEV» UNIVERSITY OF RUSE

UNIVERSITY OF ZURICH

«РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАР: ИҚТИСОДИЁТ ВА ТАЪЛИМ ТИЗИМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ»

Халқаро илмий-амалий конференция

«ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ: ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ И СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ»

Международная научно-практическая конференция

«DIGITAL TECHNOLOGIES: TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMY AND THE EDUCATION SYSTEM»

International scientific-practical conference

МАТЕРИАЛЛАРИ ТЎПЛАМИ

2022 йил 9-11 ноябрь

МУНДАРИЖА

Абдуллаев Мунис Курбонович, Абдуллаева Гулхаё Суяровна
МОБИЛ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ҚЎЛЛАШ МЕТОДЛАРИ.................................. 10

Abasxanova Xalima Yunusovna, Tojieva Feruza Qobil qizi, Hoshimova Fotima Rahmatillayevna
TA'LIM TIZIMINI RAQAMLI AVLODGA MOSLASHTIRISHDA ARALASH TA'LIM TIZIMI 14

Abdumajidov Abdurahmon Avazbek o'g'li, Axunova Shoxistaxon Nomanjanovna
TA'LIM TIZIMINI RAQAMLI AVLODGA MOSLASHTIRISH YO'LLARI 17

Абдусаломова Нодира Баходировна
КОРХОНА ХАРАЖАТЛАРИНИ БОШҚАРИШДА "ХАРАЖАТЛАРНИ БЮДЖЕТЛАШТИРИШ ТИЗИМИ" ДАСТУРИНИНГ ТУТГАН ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ.. 20

Azimov Dilmurod Turdiboyevich, Karimov Botir Ulugbekovich, Mirzaakhmedov Dilmurod Miradilovich
BLOCKCHAIN SOFTWARE AND ALGORITHMS THAT IMPLEMENT LOGISTICS TRACKING.. 27

Айматова Фарида Хуразовна
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ОБРАЗОВАНИЯ 30

Akbarova Muattar Raxmatullaevna
SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARINI KIBERXAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDAGI AXAMIYATI 33

Акрамов Элдор Анварович
ЗАМОНАВИЙ БАНК ХИЗМАТЛАРИНИ МОБИЛ ИЛОВАЛАРГА ТАДБИҚ ҚИЛИШ ВА УНДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ АФЗАЛЛИКЛАРИ ВА ҚУЛАЙЛИКЛАРИ 37

Aripov Ulugbek Bakhodir Ugli, Khodzhamuratova Gulbakhor Yuldashevna
E-COMMERCE AND ITS FUTURE DEVELOPMENT 42

И. Ахмедов
РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИНГ ХАЛҚАРО САВДОГА ТАЪСИРИ 46

Бекназарова Саида Сафибуллаевна, Абдуллаева Х.К.
ЭЛЕКТРОННАЯ ТОРГОВАЯ ПЛОЩАДКА 54

Болтаев Жўрабек Юсуфжонович, Исмоилов Муслимжон Қамбарали ўғли
СОЛИҚ МАЪМУРИЯТЧИЛИГИНИ РАҚАМЛАШТИРИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ 62

Бутабоев Мухаммаджон Туйчиевич, Исманов Иброхим Набиевич, Нишанова Икболой
БОЛЬШИЕ ДАННЫЕ (BIG DATA) КАК ГЛАВНЫЙ РЕСУРС ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ 66

М.Т. Бутабоев, Рахмоназаров Пахловон Йигиталиевич
РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА "ЯШИЛ" ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ 73

Giyasova Zuxra Raxmatullayevna
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA FIZIKADAN GRAFIKLI USULDA MASALALAR YECHISH 77

Dadabayeva Ra'no Akramovna, J. Eshnazarov
THE PROCESS OF TECHNOLOGICAL TRANSFORMATION IN MARKETING ACTIVITIES 81

Жамалова Гулнора Гуломовна
ВНЕДРЕНИЯ СОВРЕМЕННЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ 85

Jumanova Zilola Tuychiyevna
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TURIZM SOHASIDAGI STATISTIK TAHLILLAR 88

Kubayeva M.Y.
LOGISTIK FUNKSIYANING KORXONANING TURLI FAOLIYATLARI BILAN O'ZARO BOG'LIQLIGI 91

Alisher Kobilov Urinovich, Abdulakhatov Muzaffar Mashrabjon ogli, Sherzod Rajabov Bakhtiyarovich, Manzura Xoliqova Qoyirovna, Otaboyev Nodirbek Oybek ogli
IN THE MODERN ERA DIGITAL ECONOMY IS THE BASIS FOR ECONOMIC DEVELOPMENT 95

Qodirberganov Muso Islomboyevich
BANK XIZMATLARINI AMALGA OSHIRISHDA BLOKCHEYN TEXNOLOGIYASIDAN SAMARALI FOYDALANISH 101

Қодиров Фаррух Эргаш уғли
РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ ШАРОИТДА СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ХИЗМАТЛАРИ ХАРАЖАТЛАРИНИ КАМАЙТИРИШНИНГ ХОРИЖ ТАЖРИБАЛАРИ 103

Qudbiyev Nodir Tohirovich, Nishonova Ikboloy Ibroximovna
RAQAMLI IQTISODIYOTDA EKSPORT VA IMPORTNI SOLIQQA TORTISH XUSUSIYATLARI 106

Лидинфа Елена Петровна
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ДИСЦИПЛИН ЭКОНОМИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ В СИСТЕМЕ СРЕДНЕГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ 110

Madiyarova Muxlisa Abdulla qizi
TA'LIM JARAYONIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI TATBIQ ETISH 122

Makhmudov Abbos Sherali ogli
WHEN DEVELOPING WEB APPLICATIONS, WHICH PROGRAMMING LANGUAGE IS BETTER FOR THE BACK-END, PHP OR PYTHON? 125

Mirzaakhmedov Dilmurod Miradilovich, Azimov Dilmurod Turdiboyevich
CYBER SECURITY IS AN IMPORTANT FACTOR FOR THE DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY 131

Mirtursunova Dinara Anvarovna
CYBERSECURITY CHALLENGES IN FINANCIAL INSTITUTIONS IN THE DIGITAL AGE 135

Мурадов Ботир Хаят
РАЗВИТИЯ И ВАЖНЫЕ ФАКТОРЫ К МЕХАНИЗМОВ ИНДУСТРИАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ ЭНЕРГО РЕСУРСОВ НА ТАШКЕНТСКОМ ОБЛАСТИ ДОБЫЧЕ УГЛЯ В КАРЬЕРАХ АНГРЕНСКИЙ РАЗРЕЗЕ 138

Муратова Шохиста Ниматуллаевна
ИҚТИСОДИЙ-ЭКОЛОГИК ХАВФСИЗЛИК ТАЪМИНОТИДА РАҚАМЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ 141

Муротов Нодир Хўжамқулович
ЎЗБЕКИСТОНДА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ИНТЕРАКТИВ МАРКЕТИНГДАН ФОЙДАЛАНИШ ЙЎЛЛАРИ 144

Najimadinov Ravshanbek Dushambaevich
THE EFFECT OF DEMOGRAPHIC CHANGES ON THE RURAL LABOR MARKET OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN 147

Naim Nodira Abdujalolovna
BLOKCHEYN TEXNOLOGIYASI VA KRIPTOVALYUTA 151

Nurmatov Norbek Jo'rayevich
QISHLOQ XO'JALIGI TARMOG'IDA RAQAMLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI 154

Oqmullayev Ravshan Rahimjon o'g'li
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INSON RESURLARINI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH 156

Olimov Maksudjon Komiljon ugli
MAIN INDICATORS OF ASSESSING INDUSTRIAL PRODUCTION DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITIZATION OF ECONOMIC SECTORS 161

Otabayev Nodir Oybek o'g'li, Kobilov Alisher Urinovich, Rajabov Sherzod Baxtiyorovich
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SOLIQLAR VA BOSHQA MAJBURIY TO`LOVLARNI AMALGA OSHIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH 165

Примова Нигора
ЎЗБЕКИСТОНДА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ИНТЕРАКТИВ МАРКЕТИНГДАН ФОЙДАЛАНИШ ЙЎЛЛАРИ 168

Ravshanova Maktuba Ubaydullo kizi
CURRENT ISSUES OF USING REMOTE BANKING SERVICES IN THE BANKING SECTOR OF UZBEKISTAN 173

Rajabov Sherzod Baxtiyorovich, Kobilov Alisher Urinovich, Abdulahatov Muzaffar Mashrab o`g`li
BULUTLI TEXNOLOGIYALARNING TA`LIM SOHASIDA QO`LLANILISHI 176

Rakhimova Sh. U.
DISTANCE EDUCATION RELIES HEAVILY ON THE KNOWLEDGE, ORGANIZATION, AND MANAGEMENT SKILLS OF TEACHERS TO MAKE IT EFFECTIVE 179

Рахматуллаев Б.А.
КАПИТАЛЛАР ТАРКИБИНИ ОПТИМАЛЛАШТИРИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ МУАММОЛАРИ 183

Rashidov Mels Karimovich, Toshimov Shahzod Burxon o‘g‘li
RELEVANCE OF DIGITALIZATION OF ACTIVITIES OF FREE ECONOMIC AND SMALL INDUSTRIAL ZONES 185

Sabirova Dildor Arifovna
KATTA MA'LUMOTLARNING KORXONA IQTISODIY SAMARADORLIGIGA TA'SIRI 190

Saipnazarov Shaylavbek Aktamovich, Usarov Jurabek Abdunazirovich
GLOBAL ECONOMIC DEVELOPMENT TRENDS 194

Сайдуллаев Шахзод Шерзодович
ЎЗБЕКИСТОНДА ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР БОЗОРИ РИВОЖЛАНИШИНИНГ ЭВОЛЮЦИЯСИ 199

Samiyeva Maftuna Faxriddin qizi, Madyarova Muhlisa Abdulla qizi
RAQAMLI IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING O‘RNI 202

Safarov Hikmatulla Fayzullayevich, Fayzullayev Fayoz Hikmatulla o‘g’li
IQTISODIYOTNI RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA IQTISODIYOTDA TARKIBIY O‘ZGARISHLAR; MUAMMOLAR, YECHIMLAR VA ISTIQBOLLI REJALAR.. 205

Сулаймонов Мухриддин Маҳмуджонович
ЎЗБЕКИСТОНДА АХБОРОТ МАҲСУЛОТЛАРИ ВА ХИЗМАТЛАРИ БИЗНЕСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ.. 209

Тилавов Шерали Қудратиллоевич, Холияров Фарҳод Тошмурадович
ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ЖОРИЙ ЭТИШ... 217

Tojiyeva Feruza Qobiljon qizi, Abbasxanova Xalima Yunusovna
YUQORI MALAKALI KADRLARNI TAYYORLASHDA MASOFAVIY TA’LIM... 220

Тошимов Шахзоджон Бурхон ўғли, Рашидов Мэлс Каримович
ЭРКИН ИҚТИСОДИЙ ВА КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИДА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АҲАМИЯТИ 223

To‘rayev Yunus Shavkatovich, Kutlimuratov Sardor Sharipbayevich, Qorjobova Mahzuna Faxriddin qizi
BAKALAVRLIK ISHLARI UCHUN ASOSIY TALABLAR, O‘QITISH TIZIMIDA ALTERNATIV DASTURLARDAN FOYDALANISH 228

To‘rayeva Nafisa Odiljonovna
SUN’IY INTELEKT TEXNOLOGIYALARI VA ULARNING QO‘LLANILISHI 232

Tursunov Jaxongir Pulatovich
RAQAMLI IQTISODIYOT DAVRIDA PENSIYA TA’MINOTI TIZIMIDAGI ISLOHOTLAR..................... 235

Тўхсанов Қудратилло Нозимович
СОЛИҚ ТИЗИМИДА РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ ҚЎЛЛАШ МЕХАНИЗМИ 238

Umarova Guzal Gayratovna
FEATURES OF BUSINESS PROCESS MANAGEMENT IN COMPANIES IN THE DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY 240

Umirova Gulmira Shodiboy qizi
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BANK TIZIMINI YANADA ISLOH QILISH............................. 243

O‘rinboyeva Mehribonu Doniyorjon qizi, Axunova Shoxistaxon Nomanjanovna
AN’ANAVIY BANKLARNING RAQAMLI BANKLARGA AYLANTIRILISH YO‘LLARI............................. 245

Хайитматов У.Т., Фозилова Х.А.
РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ ШАРОИТИДА МИЛЛИЙ ТЎЛОВ ТИЗИМЛАРИ.. 250

Хакимов Зиёдулла Ахмадович
ТЎҚИМАЧИЛИК КЛАСТЕРЛАРИНИНГ РАҚАМЛИ ТРАНСФОРМАЦИЯ ВА ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ.... 254

Xidirova Barchinoy Ilxomovna
O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISH JARAYONLARI........ 257
Хидирова Марғуба Рустамовна
РАҚАМЛАШТИРИЛГАН САНОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИДА КОРПОРАТИВ БОШҚАРУВ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШНИНГ НАЗАРИЙ ВА УСЛУБИЙ АСОСЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ........ 261
Xodjamuratova Gulbaxor Yuldashevna
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR: IQTISODIYOT VA TA’LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISH TENDENSIYALARI........ 268
Kholikov Abdurauf Uktam ogli, Mirzaliev Sanjar Makhamatjon ogli
AN OVERVIEW OF COMMON APPLICATIONS OF MACHINE LEARNING IN ECONOMICS AND FINANCE........ 271
Xoliyarov Farhod Toshmuradovich
SUN’IY INTELLEKTNING IQTISODIYOTGA TA’SIRI........ 273
Haydarova Marhamat Yunusovna, Abasxanova Xalima Yunusovna, Abdullayev Ulug’bek Mahmudovich
RAQAMLI IQTISODIYOTNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI VA BUYUMLAR INTERNETI (IOT) 276
Чекулаева Кристина Александровна, Ачилов Максим Игоревич
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЦИФРОВИЗАЦИИ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН........ 279
Shakadirova Nigora Irgashevna
INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FANINI O‘QITISHDA ONLAYN PLATFORMALARDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI........ 286
Шакаров Қулмат Аширович, Қувондиқов Акбар Норбоевич, Абдужалилова Гуласал Одиловна
МЕТОДЫ И ОСОБЕННОСТИ ВНЕДРЕНИЯ КОРПОРАТИВНЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ........ 289
Шамсиева Феруза Муратходжаевна
МЕВА-САБЗАВОТ ЕТИШТИРИШ ВА ЭКСПОРТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ИННОВАЦИОН ВА РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ҚЎЛЛАНИЛИШИ........ 292
Назаров А.У., Ширинов Ш.Р.
БИЗНЕС-АНАЛИТИКА: ОСНОВНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ, РОЛЬ ПОГЛОЩАЮЩЕЙ СПОСОБНОСТИ........ 296
Shoaxmedova Nozima Xayrullayevna, Yusupova Dilbar Mirabidovna
TA'LIM JARAYONIDA ZAMONAVIY AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA RAQAMLI TA'LIM MUHITINI SHAKILLANTIRISH........ 299
Yusupova Zamira Zaripovna
THE BENEFITS AND HARMS OF DISTANCE EDUCATION........ 303
Сайдуллаев Шахзод Шерзодович
МИЛЛИЙ КОМПАНИЯЛАР АКЦИЯЛАРИНИНГ ХОРИЖИЙ ФОНД БИРЖАЛАРИГА ЧИҚИШ МУАММОЛАРИ........ 307
Шамусаров С.
СУВЕРЕН КРЕДИТ РЕЙТИНГИ АГЕНТЛИКЛАРИ ТОМОНИДАН КРЕДИТ РЕЙТИНГИНИ БАҲОЛАШНИНГ НАЗАРИЙ ЖИҲАТЛАРИ........ 310
Турсунов Кобул Бекназарович
НАВОИЙ ВИЛОЯТИНИНГ ИНВЕСТИЦИЯВИЙ САЛОҲИЯТИДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ........ 312
Азизхўжа Махмудов
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИНВЕСТИЦИОН ФАОЛИЯТИ ВА УНИ ЮКСАЛТИРИШ ОМИЛЛАРИ........ 317
Mamatkhujaev Otabek
MACROECONOMIC INDICATORS AND POLICY REFORMS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN…. 318
Xolmuratova Diyoraxon
“O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI”…… 321

In conclusion, the Republic of Uzbekistan has made significant progress in achieving sustainable economic growth and implementing policy reforms that promote macroeconomic stability. The government's focus on key economic indicators, such as GDP, inflation, unemployment, and fiscal policy, has contributed to the country's economic development. The support provided by international organizations like the IMF and the World Bank has also played a critical role in enhancing Uzbekistan's macroeconomic management capabilities and fostering sustainable growth. Econometric models were used to analyze the relationships between the macroeconomic indicators, and the results indicate strong correlations between these variables. Overall, the future looks promising for the Republic of Uzbekistan, as it continues to strive towards economic prosperity and stability.

References:

1. World Bank. (2021). Uzbekistan. Retrieved from https://data.worldbank.org/country/uzbekistan

2. International Monetary Fund. (2021). Uzbekistan. Retrieved from https://www.imf.org/en/Countries/ResRep/UZB

3. Central Bank of Uzbekistan. (2021). Statistical data. Retrieved from https://cbu.uz/en/statistics/

4. Ahad, M. A. (2019). An Econometric Analysis of Macroeconomic Indicators in Uzbekistan. Journal of Economic Development, Environment and People, 8(4), 6-19.

5. Kholiqov, B., & Abdullaev, S. (2021). Analysis of the Effectiveness of Monetary Policy in Uzbekistan. Central Asian Journal of Economic Research, 3(1), 51-62.

“O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI”

Xolmuratova Diyoraxon
TDIU, Magistratura talabasi

Abstract

This article talks about the measures implemented in the investment activity in our country and their impact on the economy of our country and the investment attractiveness of our country

Keywords

investments, investment climate, investment attractiveness, free economic zone.

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning 2020-yil 29- dekabrdagi Oliy Majlisga murojaatnomasida “Iqtisodiy oʻsishga, avvalo, raqobatdosh sanoat zanjirlarini yaratish hamda bunday loyihalarga investitsiyalarni koʻpaytirish orqali erishiladi” deb ta’kidlab oʻtgan edi. Milliy iqtisodiyotda iqtisodiy resurslar unumdorligi va tejamkorligini oshirish, qulay investitsion va ishbilarmonlik muhitini shakllantirish, toʻgʻridan-toʻgʻri xorijiy investitsiyalarni keng jalb etish, iqtisodiyotni texnik-texnologik jihatdan yangilash orqali modernizatsiya qilish, investitsion jarayonlari raqobatbardosh yuqori texnologik bilimlar iqtisodiyotiga yoʻnaltirish asosida raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish boʻyicha ilmiy izlanishlarni yanada chuqurlashtirish maqsadga muvofiq.

Mamlakatimizdagi barqarorlik va qulay investitsiya muhiti natijasida tashqi iqtisodiy aloqalar izchil rivojlanmoqda. 2021-yilda jami 10 milliard dollardan ortiq, jumladan, 8 milliard 100 million dollar toʻgʻridan-toʻgʻri xorijiy investitsiya oʻzlashtirilgan. Buning natijasida 318 ta yirik va 15 mingdan ziyod hududiy loyihalar amalga oshirilib, 273 mingdan ortiq ish oʻrni tashkil etilgan. Yangi korxonalar jami 1 milliard dollardan ziyod eksport va 530 million dollarlik import oʻrnini toʻldirish imkoniyatiga ega.

Asosiy fondga investitsiyalar asosan kapital qoʻyilma koʻrinishida amalga oshirilishi mumkin, hamda yangi qurilishga, kengaytirishga, rekonstruksiyaga va faoliyat koʻrsatayotgan korxonalarni texnik qayta jihozlashga, uskunalar, loyiha uchun zarur xom-ashyoni sotib olishga qilinadigan xarajatlar yigʻindisidir. Iqtisodiy fanlar va amaliyotda “investitsiya” va “kapital qoʻyilma” terminlari ma’nodosh ya'ni sinonim so'zlar emasligini ko'p bora ta'kidlab o'tilmoqda. Investitsiyalar kapital qo'yilmaga nisbatan ancha keng ma'noga ega tushuncha ekanligi isbotlangan

G'arb adabiyotlarida investitsiya termini haqida so'z borganda birinchi e'tibor fond bozorlari va birjalarga qaratiladi, chunki yetakchi rivojlangan mamlakatlarda investitsiyalar, asosan, qimmatli qog'ozlar ko'rinishida bo'lib asosan shu shaklda amalga oshiriladi.

Investitsiya tushunchasiga yagona va to'liq tarif berish anchagina qiyin hisoblanadi. Iqtisodiy fanlarda va amaliy faoliyatning turli jabhalarida investitsiyalarning mazmuni hamda ularning o'ziga hos xususiyatlari mavjud deb uchragan. Iqtisodiyotda investitsiyalar ishlab chiqarish va xizmat koʻrsatishda yangi texnika va texnologiyalarga, binolarga shu bilan birga moddiy va nomoddiy zaxiralar hajmining ortishi uchun qilinadigan xarajatlardan tashkil topadi va umumiy xarajatlarning bir bo'lagi sifatida namoyon bo'lishi ham mumkin. Ishbilarmonlik va investitsiya muhitini tubdan yaxshilash, ortiqcha byurokratik toʻsiqlarni bartaraf etish, zamon

talablariga javob bermaydigan eskirgan tartib-qoidalarni takomillashtirish bo‘yicha qat’iy choralar ko‘rilmoqda.

Iqtisodiyotning davlat sektorlari faoliyati samaradorligini oshirish maqsadida Vazirlar Mahkamasi tuzilmasi, energetika sektori, tog‘-kon sanoati va aviatsiya tarmoqlari optimallashtirildi. Davlat aktivlarini boshqarish, to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilish bo‘yicha alohida agentliklar, monopoliyaga va korrupsiyaga qarshi kurashish qo‘mitalari tashkil etildi. Ushbu chora-tadbirlar iqtisodiyotning asosiy sektorlari, shuningdek, butun hukumat faoliyati samaradorligini sezilarli darajada oshirdi.

Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki bilan hamkorlikda tashkil etilgan, O‘zbekiston Respublikasi Hukumati va investorlar o‘rtasida to‘g‘ridan-to‘g‘ri muloqotni ta’minlovchi O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Xorijiy investorlar kengashining rolini alohida qayd etib o‘tish joiz.

“Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to‘g‘risida”gi va “Maxsus iqtisodiy zonalar to‘g‘risida”gi ikkita Qonun qabul qilingan bo‘lib, bu avval qabul qilingan bir qator normativ-huquqiy hujjatlarni unifikatsiya qilish va O‘zbekistonga investitsiya kiritish shartlarini sezilarli darajada yaxshilash imkonini berdi.

Investitsion muhit to‘g‘risidagi ilmiy qarashlarni umumlashtirgan holda, bu tushunchani ma’lum investitsion jarayonlarni amalga oshishi va rivojlanishini belgilaydigan turli omillar yig‘indisi sifatida ifodalanganligini ko‘rish mumkin. Shunday qilib, investitsion muhit - bu u yoki bu xo‘jalik tizimini investitsiyalashning imkoniyatlari va jozibadorligini oldindan belgilab beruvchi ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy huquqiy, madaniy, tarixiy, moliya, boshqaruv va boshqa shart-sharoitlarni umumlashtirgan tavsifidir.

O'zbekistonda asosiy kapitalga investitsiyalar o‘sish tendensiyasiga ega bo‘lib borayotgani investitsiya muhitining qulayligidan dalolat beradi. Bunday investitsiya holati iqtisodiy o‘sish texnologik darajasini tezkor o‘zgartirish imkoniyatini berib kelmoqda. Ko‘plab ekspertlarning fikrlariga qaraganda, o‘sish sur'atlarini yanada oshirib borish taqozo etilmoqda. Investitsiyalarning bunday o‘sish sur’atlari investorlar uchun qulay muhit yaratilganligi, investitsiya dinamikasi va tarkibiga ta’sir ko‘rsatadigan jami iqtisodiy, huquqiy, tashkiliy, siyosiy va ijtimoiy sharoitlar bilan belgilanadi. Xususan, investitsiyalar importining oshib borayotganligi ham bundan dalolat berib turibdi. Ijobiy investitsiya muhitini yaratish vazifasini hal qilgan holda iqtisodiyotning globallashuvi jahonda mavjud investitsiya resurslaridan foydalanishni kengaytirgan holda shu orqali investitsiya retsipiyentlari o‘rtasidagi raqobatni kuchaytirishini ko‘zda tutish muhim. Mos

ravishda, agar biz tashqaridan qo‘yilmalar hajmini oshirishni xohlasak, ular uchun raqobatchilardan ko‘ra yaxshiroq sharoitlarga ega bo‘lishimiz kerak. Bunda nafaqat xorijiy, balki milliy investitsiya resurslari ham ko‘zda tutilmoqdaki, ularning chet elga oqib ketishi ular uchun o‘z mamlakatida yaratilgan muhit unchalik qulaymasligini ko‘rsatadi. Mintaqalar investitsiya muhitining mazmuni quyidagilar hisoblanadi:

• ob'ektiv omillar, iqtisodiyotning turli darajalari bo‘yicha investitsiya muhitini tabaqalashtirish;

• milliy iqtisodiyot investitsiya muhitining mintaqalar investitsiva muhitlari majmuiga olib kelmasligi, mintaqa iqtisodiy tizimiga investitsiya muhitini kiritish;

• ma'lum sharoitlar oqibati sifatida turli risklamming judga kelishi;

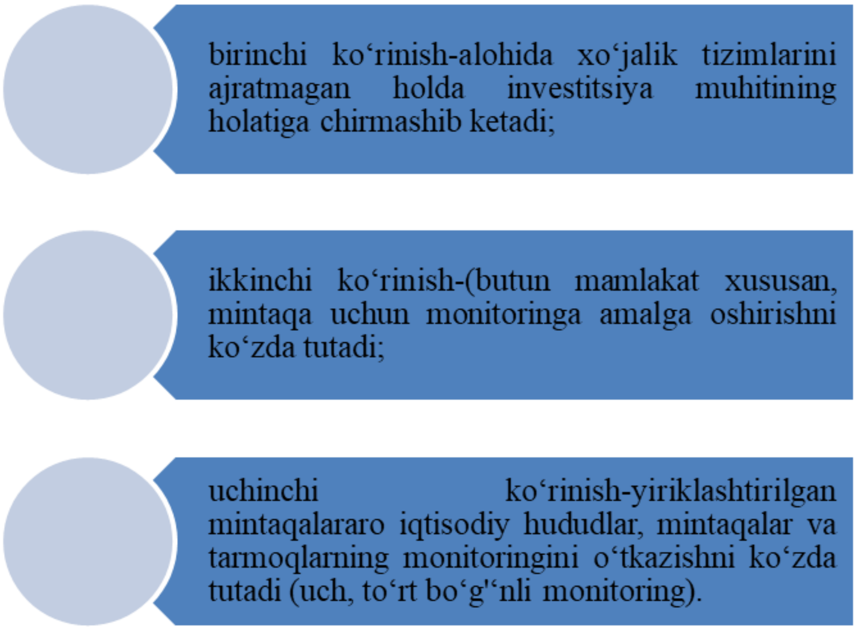

1.1-rasm.Investitsiya muhitini monitoring qilish ko‘rinishlari.[3]

Investitsiya muhitini doimiy ravishda monitoring qilish vazifasi dolzarb hisoblanadi. Milliy iqtisodiyot uchun uchinchi ko'rinish ko'proq ustuvor hisoblanadi chunki u quyidagilarga imkon beradi:

-investitsiya inuhitini tahlil qilish jarayonida subjektivizmni kamaytirish;

-barcha darajalarda investitsiya muhitini yaxshilash bo‘yicha axborotlar yig‘ish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. https://lex.uz/docs/-5280079
2. https://president.uz/oz/lists/view/4913
3. https://cyberleninka.ru/